

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Teologiczny

Kierunek:

Teologia

Specjalność:

teologia kapłańska

Poziom:

jednolite studia magisterskie, stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Teologia dogmatyczna - protologia

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

ćwiczenia: 15 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 1

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

ćwiczenia: o. dr hab. Henryk Romuald Kośła OFM;

Koordynator sylabusu:

o. dr hab. Henryk Romuald Kośła OFM

Sylabus dostępny w ramach:

- [Teologia dogmatyczna](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, III rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:15h/zo/1ECTS]: o. dr hab. Henryk Romuald Kośła OFM;

Wymagania wstępne:

Znajomość podstaw biblijnych, katechizmowego poziomu nauczania Kościoła na temat początków świata i człowieka. Ważne znaczenie w kwestii odpowiedniego poziomu przyswojenia doktryny Kościoła dotyczącej wspomnianej tematyki mają podstawy filozoficzne, a mianowicie niektóre zagadnienia z obszaru teodycei, metafizyki, czy antropologii filozoficznej.

Cele:

Zapoznanie się ze sposobem przedstawiania i interpretowania zagadnień z obszaru protologii przez autorów okresu patrystycznego i średniowiecza.

Treści kształcenia:

Ćwiczenia z protologii obejmują istotne treści chrześcijańskiej wiary w stworzenie zawarte w przepowiadaniu i teologii wybranych autorów. Chodzi w nich o uporządkowanie zagadnień terminologicznych oraz o uwypuklenie, jakie najważniejsze tematy z zakresu teologii stworzenia absorbowały uznane w historii dogmatu autorytety. 1. Psalm 136 – wyraz judaistycznej świadomości stworzenia

2. Niektóre aspekty protologii mezopotamskiej

3. Biblijna wiara w Boga stwarzającego w konfrontacji z babilońską opowieścią o stworzeniu.

4. Ireneusz z Lyonu, Grzech. *Adversus haereses*, [Bóg w Ciele i Krwi. Wybór i opracowanie Hans Urs von Balthasar tł. W. Myszor, Kraków 2001, s. 84-86, 87-89].

5. Ireneusz z Lyonu, Stworzenie. *Adversus haereses*, [Bóg w Ciele i Krwi. Wybór i opracowanie Hans Urs von Balthasar, tł. W. Myszor, Kraków 2001, s. 82-84].

6. Dionizy-Areopagita, Byt i jego wzorce, Imiona Boskie, tłum. M. Dzielska, [w:] *Pisma teologiczne*, Kraków 1997, s. 111, 113, 115-116, 120-122.

7. Grzegorz z Nyssy, Człowiek jako obraz Boga, Wielka Katecheza, tłum. W. Kania, Warszawa 1974, s. 135-141.

8. Grzegorz z Nyssy, O stworzeniu człowieka. [w:] *Antologia literatury patrystycznej*, t. II, Warszawa 1982, s. 307-310.

9. Grzegorz z Nazjanzu, Mowa 38, Na Boże Narodzenie, [w:] *Mowy wybrane*, Warszawa 1967, s. 420-422]

10. Bazyle Wielki, Zło i jego istnienie, [w] Bóg i zło. *Pisma Bazylego Wielkiego, Grzegorza z Nyssy i Jana Chryzostoma*, Kraków 2004, s. 45-48.

11. Bazyle Wielki, Szatan i jego działanie, [w] Bóg i zło. *Pisma Bazylego Wielkiego, Grzegorza z Nyssy i Jana Chryzostoma*, Kraków 2004, s. 48-51.

12. Bernard z Clairvaux, O łasce i wolnej woli, przeł. Władysław Pelc, Paryż 1988.

13. Bonawentura, *Breviliquium*. O stworzeniach świata, [w:] *Wszystko to ze zdziwienia*. Antologia tekstów filozoficznych z XIII wieku. Wybór, opracowanie i wstęp Krystyna Krauze-Błachowicz, Warszawa 2002, s. 113-114.

14. Franciszek z Asyżu, Pieśń słoneczna albo pochwała stworzeń, *Źródła Franciszkańskie*, Kraków 2005, s. 347-349.

15. Konsekwencje wiary w stworzenie. 1. Psalm 136 – wyraz judaistycznej świadomości stworzenia

2. Niektóre aspekty protologii mezopotamskiej

3. Biblijna wiara w Boga stwarzającego w konfrontacji z babilońską opowieścią o stworzeniu.

4. Ireneusz z Lyonu, Grzech. *Adversus haereses*, [Bóg w Ciele i Krwi. Wybór i opracowanie Hans Urs von Balthasar tł. W. Myszor, Kraków 2001, s. 84-86, 87-89].

5. Ireneusz z Lyonu, Stworzenie. *Adversus haereses*, [Bóg w Ciele i Krwi. Wybór i opracowanie Hans Urs von Balthasar, tł. W. Myszor, Kraków 2001, s. 82-84].

6. Dionizy-Areopagita, Byt i jego wzorce, Imiona Boskie, tłum. M. Dzielska, [w:] *Pisma teologiczne*, Kraków 1997, s. 111, 113, 115-116, 120-122.

7. Grzegorz z Nyssy, Człowiek jako obraz Boga, Wielka Katecheza, tłum. W. Kania, Warszawa 1974, s. 135-141.

8. Grzegorz z Nyssy, O stworzeniu człowieka. [w:] Antologia literatury patrystycznej, t. II, Warszawa 1982, s. 307-310.
9. Grzegorz z Nazjanzu, Mowa 38, Na Boże Narodzenie, [w:] Mowy wybrane, Warszawa 1967, s. 420-422]
10. Bazyle Wielki, Zło i jego istnienie, [w] Bóg i zło. Pisma Bazylego Wielkiego, Grzegorza z Nyssy i Jana Chryzostoma, Kraków 2004, s. 45-48.
11. Bazyle Wielki, Szatan i jego działanie, [w] Bóg i zło. Pisma Bazylego Wielkiego, Grzegorza z Nyssy i Jana Chryzostoma, Kraków 2004, s. 48-51.
12. Bernard z Clairvaux, O łasce i wolnej woli, przeł. Władysław Pelc, Paryż 1988.
13. Bonawentura, Breviliquium. O stworzeniach świata, [w:] Wszystko to ze zdziwienia. Antologia tekstów filozoficznych z XIII wieku. Wybór, opracowanie i wstęp Krystyna Krauze-Błachowicz, Warszawa 2002, s. 113-114.
14. Franciszek z Asyżu, Pieśń słoneczna albo pochwała stworzeń, Źródła Franciszkańskie, Kraków 2005, s. 347-349.
15. Konsekwencje wiary w stworzenie.

Efekty kształcenia:

Posiada umiejętność interpretowania podstawowych źródeł teologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem tekstów patrystycznych [TMA_U04].

W wyniku przeprowadzonych zajęć student ma świadomość zło-żoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów [TMA_K05]

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Ćwiczenia polegają zasadniczo na analizie tekstów pod kątem wcześniej sprecyzowanych zagadnień, a także dyskusji prowadzącej do sprecyzowania wniosków.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Ćwiczenia: zaliczenie pisemne polegające na analizie tekstu i w oparciu o nią odpowiedź na postawione pytania + udział w dyskusjach.

Lektury podstawowe:

Teksty autorów wymienione pełnym opisem treści merytorycznych.

Lektury uzupełniające:

J. Ratzinger, Na początku Bóg stworzył.... cztery kazania o stworzeniu i upadku. Konsekwencje wiary w stworzenie, Kraków 2006.

Z. Kijas, Początki świata i człowieka, Kraków 2004.

M. Kowalczyk, Traktat o stworzeniu, [w:] Dogmatyka, t. 6, Warszawa 2007.

J. Buxakowski, Stwórca i stworzenie, Pelplin 1998.

A. Ganoczy, Nauka o stworzeniu, Kraków 1999.

M. Kehl, I widział Bóg, że to jest dobre. Teologia stworzenia, Poznań 2008.

Uwagi: